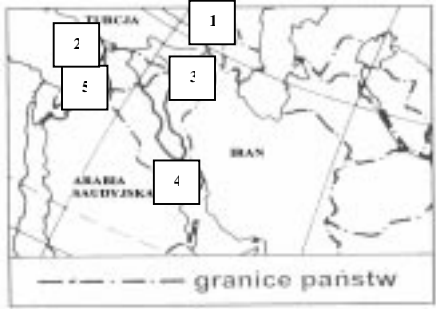

**MODEL ODPOWIEDZI I SCHEMAT OCENIANIA ARKUSZA EGZAMINACYJNEGO II
PUNKTACJA (0–60)**

NR ZAD.	PRZEWIDYWANA ODPOWIEDŹ	PUNKTACJA	KRYTERIA ZALICZENIA
22.	np.; W celu zlikwidowania różnicy między okresem obiegu Ziemi wokół Słońca (rokiem zwrotnikowym) a rokiem kalendarzowym.	2	Za podanie powodu wprowadzenia zasady liczenia lat przestępnych w kalendarzu gregoriańskim 2 pkt
23.	zwykły, zwykły przestępny, zwykły	0-2	Za podanie trzech poprawnych odpowiedzi 1 pkt Za podanie czterech poprawnych odpowiedzi 2 pkt
24.	Narysuje strzałki dośrodkowo (spiralnie). Wiatr wieje do oka (środką) cyklonu, bo tam jest najniższe ciśnienie, a siła Coriolisa odchyła go w prawo.	0-3	Za poprawne narysowanie strzałek 1 pkt Za uwzględnienie siły Coriolisa 1 pkt Za uwzględnienie różnic ciśnienia 1 pkt
25.	20 października, około godz. 12	1	Za odczytanie poprawnej daty i godziny 1 pkt (dopuszczalny przedział 11 – 12)
26.	np.; Temperatura z +24°C wzrasta do +31°C w oku cyklonu. Wiatr wzmaga się z ok. 33 m/sek. o godz. 8 ⁰⁰ do ok. 53 m/sek. tuż przed nadejściem oka cyklonu, a w samym oku panuje cisza. Ciśnienie spada z ok. 755 mm o godz. 24 ⁰⁰ 19 X do ok. 728 mm w oku cyklonu (20 X, godz. 11–12). Wilgotność utrzymuje się na poziomie ok. 97%, a w samym oku spada do 60%. Padać zaczyna ok. 23 ⁰⁰ 19 X, ilość opadu systematycznie wzrasta i najwięcej deszczu spada 20 X ok. godz. 11 ⁰⁰ ; w oku cyklonu deszcz ustaje.	2	Za przedstawienie na podstawie wykresu przebiegu jednego składnika 2 pkt
27.	np.: Ostrzeżenie ludności o nadchodzącym cyklonie, aby się schroniła w bezpieczne miejsca, a statki wpłynęły do portów. Budowanie solidniejszych budowli murowanych, które nie ulegną zniszczeniu w czasie wichury. Zabezpieczanie portów falochronami, aby nie uległy zniszczeniu, stojące w nich statki. Zabezpieczanie ujść rzecznych wałami przeciwpowodziowymi.	0-2	Za określenie jednego przykładu działań 1 pkt Za określenie dwóch przykładów działań 2 pkt
28.	Umieści na odpowiednich wysokościach właściwe temperatury. Zasięg warstwy inwersyjnej na wys. 600 m n.p.m.	0-2	Za prawidłowe zaznaczenie rozkładu temperatury powietrza 1 pkt Za poprawne zaznaczenie zasięgu inwersji termicznej 1 pkt
29.	Inwersja temperatury najczęściej występuje w kotlinach górskich.	1	Za poprawne sformułowanie wniosku 1 pkt

30.	np.: W czasie inwersji przy powierzchni ziemi zalega powietrze chłodne i ciężkie. Nie powstaje w nim konwekcja. Brak jest przewietrzania (wiatru). Tuż nad powierzchnią ziemi gromadzą się wszystkie zanieczyszczenia pochodzące z kominów.	0-2	Za uwzględnienie warunków pogodowych towarzyszących inwersji 1 pkt Za wskazanie na związek koncentracji zanieczyszczeń z warunkami pogodowymi 1 pkt
31.	np.: Zastąpić piec węglowe opalaniem gazowym lub mazutowym. Zbudować miejskie ciepłownie osiedlowe, gdzie na kominach będzie można zainstalować filtry i reduktory gazów.	0-2	Za przedstawienie jednej propozycji 1 pkt Za przedstawienie dwóch propozycji 2 pkt
32.	np.: CO ₂ jest tzw. „gazem cieplarnianym” i nadmierna jego emisja może prowadzić do globalnego ocieplenia klimatu. Ocieplenie klimatu spowoduje zwiększone topnienie lodów w szerokościach okołobiegunowych i podniesienie poziomu wszechoceanu. Wyspy koralowe wznoszą się zaledwie kilka metrów nad poziom morza i mogą zostać zatopione.	0-3	Za wyjaśnienie, że CO ₂ ociepla klimat 1 pkt Za napisanie, że ocieplenie spowoduje topnienie lodów i podniesienie poziomu wszechoceanu 1 pkt Za napisanie, że wyspy koralowe mogą ulec zatopieniu 1 pkt
33.	a), d)	0-2	Za zakreślenie „a” 1 pkt Za zakreślenie „d” 1 pkt
34.	np.: Lasy równikowe w procesie fotosyntezy wchłaniają bardzo dużo CO ₂ . Ich wycinanie powoduje zwiększającą się zawartość CO ₂ w atmosferze. Spalanie kopalnych surowców energetycznych prowadzi do zwiększonego udziału CO ₂ w atmosferze.	1	np.: Za napisanie, że wycinanie lasów równikowych zwiększy ilość CO ₂ w atmosferze 1 pkt lub Za napisanie, że spalanie kopalnych surowców energetycznych zwiększa ilość CO ₂ w atmosferze 1 pkt
35.	II–IV–III–I II–I–IV–III	0-2	Za podanie poprawnej chronologii wydarzeń jednego zestawu 1 pkt Za podanie poprawnej chronologii dwóch zestawów 2 pkt
36.	zlepieniec, piaskowiec, węgiel kamienny, bazalt,	0-2	Za poprawne dobranie dwóch rodzajów skał 1 pkt Za poprawne dobranie trzech i czterech rodzajów skał 2 pkt
37.	np.: Występowanie pól i poletek o niewielkich powierzchniach. Duża ilość działek w jednym gospodarstwie. Szachownica pól powstała z podziału działek pomiędzy kilku spadkobierców.	0-2	Za wyjaśnienie, co to jest szachownica pól 1 pkt Za wyjaśnienie, jak powstała szachownica pól 1 pkt
38.	C.	1	Za zakreślenie odpowiedzi „c” (200 lat) 1 pkt

39.	np.: Korzyści ze scalenia: - obniżenie kosztów produkcji; - szersze stosowanie maszyn; oszczędność czasu i paliwa na dojazdy; - powiększenie areалу pól i gospodarstw;- pozbycie się miedz i drózek, - ułatwienia w stosowaniu nawozów i środków ochrony roślin; - łatwiejszy dojazd do pól; zmniejszenie ilości gospodarstw Przyczyny trudności: - brak zgody sąsiadów na scalenie; - trudno rozstać się z ojcowizną; - nowe gospodarstwo wymaga nowych inwestycji; - niedoskonałość prawodawstwa; - brak funduszy na zakup ziemi	0-2	Za podanie tylko dwóch korzyści 1 pkt Za podanie tylko dwóch trudności 1 pkt Za podanie jednej korzyści i jednej trudności 2 pkt Za podanie dwóch trudności i jednej korzyści 2 pkt Za podanie dwóch trudności i dwóch korzyści 2 pkt												
40.	np.: -Znowelizowanie ustawy dotyczącej scalania gruntów tak, aby przyspieszała i ułatwiała proces scalania. -Przyznawanie rolnikom nisko oprocentowanych kredytów aby zachęcić do powiększania gospodarstw. -Uświadomienie rolnikom korzyści płynących ze scalania, szczególnie rolnikom młodym.	0-2	Za podanie odpowiedzi zawierającej jedną zasadną propozycję 1 pkt Za podanie odpowiedzi zawierającej dwie zasadne propozycje 2 pkt												
41.	<table border="0"> <tr> <td>Gdański</td> <td>F</td> <td>2</td> </tr> <tr> <td>Warszawski</td> <td>D</td> <td>7</td> </tr> <tr> <td>Tarnobrzeski</td> <td>C</td> <td>12</td> </tr> <tr> <td>Łódzki</td> <td>A</td> <td>9</td> </tr> </table>	Gdański	F	2	Warszawski	D	7	Tarnobrzeski	C	12	Łódzki	A	9	0-3	Za poprawne uzupełnienie trzech - czterech wpisów w tabeli 1 pkt Za poprawne uzupełnienie pięciu - sześciu wpisów w tabeli 2 pkt Za poprawne uzupełnienie siedmiu - ośmiu wpisów w tabeli 3 pkt
Gdański	F	2													
Warszawski	D	7													
Tarnobrzeski	C	12													
Łódzki	A	9													
42.	np.: A – ludność zasiedziała, ponieważ przed II wojną światową spore części tych państw należały do Polski B – emigracja polityczna i zarobkowa C – zesłańcy i ich potomkowie	0-3	Za określenie przyczyny dla każdej grupy po 1 pkt												
43.	eksporterzy: Norwegia, Arabia Saudyjska, Rosja, Wenezuela importerzy: Polska, Francja, Japonia, Niemcy	0-2	Za pięć i sześć poprawnych przyporządkowań 1 pkt Za siedem i osiem poprawnych przyporządkowań 2 pkt												
44.	np.: USA są największym w świecie konsumentem ropy lub USA są silnie uprzemysłowione i zużywają bardzo dużo ropy lub USA wolą importować ropę i chronić (oszczędzać) własne zasoby lub inne spełniające warunki zadania	1	Za użycie w wyjaśnieniu przynajmniej jednego argumentu 1 pkt												

45.	<p>np.: Za bezpieczniejszy dla środowiska uznawany jest transport ropy naftowej rurociągiem.</p> <p>Argumenty; np.:</p> <ul style="list-style-type: none"> -w razie awarii mniej ropy przenika do środowiska z rurociągu, z tankowca wycieka prawie cała zawartość i szybko się rozprzestrzenia po powierzchni wodnej -łatwiej opanować awarię rurociągu (łąd) niż tankowca (morze – środowisko bardzo dynamiczne – mobilne) -w awarii rurociągu skażenie środowiska ma charakter lokalny, przy awarii tankowca skażeniu ulega na dużym obszarze morze i wybrzeże; jest to bardzo groźne (śmiertelne) dla ptactwa wodnego 	0-2	<p>Za podanie rodzaju transportu z jednym argumentem 1 pkt</p> <p>Za podanie rodzaju transportu z dwoma argumentami 2 pkt</p>
46.	„a” i „d”	1	Zaznaczenie wyłącznie „a” i „d” 1 pkt
47.	<p>Języki: chiński, hindi, urdu, bengalski, indonezyjski, pendżabski, japoński - duża liczba mieszkańców</p> <p>Języki: angielski, hiszpański, rosyjski, arabski, portugalski, francuski – języki kolonizatorów</p>	0-2	<p>Za poprawne utworzenie dwóch par 1 pkt</p> <p>Za poprawne utworzenie jednej pary i podanie jednej przyczyny 1 pkt</p> <p>Za poprawne utworzenie dwóch par i podanie dwóch przyczyn 2 pkt</p>
48.	<p>słowiańska – rosyjski</p> <p>romańska – francuski, hiszpański, portugalski</p> <p>germańska – angielski</p>	0-3	<p>Za poprawne wypełnienie każdego wiersza po 1 pkt</p> <p><i>Uwaga!</i></p> <p>W grupie romańskiej odpowiedź zalicza podanie dwóch poprawnych przykładów</p>
49.	<p>np.:</p> <p>W obrębie każdej z ras lub religii istnieje wiele grup etnicznych posługujących się własnymi językami. Religia jest sprawą wyboru.</p>	2	Za wykazanie, że kryterium językowe jest częściej stosowane niż religijne lub rasowe 2 pkt
50.	1 – E; 2 – C, 3 – D, 4 – A, 5 – B	2	<p>Za przyporządkowanie trzech miejsc 1 pkt</p> <p>Za przyporządkowanie czterech i pięciu miejsc 2 pkt</p>
51.		0-2	<p>Za poprawne zlokalizowanie trzech miejsc konfliktów 1 pkt</p> <p>Za poprawne zlokalizowanie czterech i pięciu miejsc konfliktów 2 pkt</p>

52.	np.: Spełniają rolę rozjemcy. Nie dopuszczają do walk. Są gwarantem pokoju. Łagodzą napięte stosunki. Nie dopuszczają do prowokacji zbrojnych. Pomagają miejscowej ludności.	1	Za określenie jednym zadaniem lub podanie przykładowego działania 1 pkt
------------	---	----------	--